

носною скількістю праці вложеної, зреалізованої в тім товарі. Скількості товару, які можуть бути витворені в тім самім часі є рівні. Або, вартість одного товару відносить ся так до вартости другого товару, як скількість праці вложеної в один товар до скількості праці вложеної в другий товар.

Я припускаю, що дехто з вас може запитати: Чи справді існує якась різниця межі означуванем вартости товару заробітною платнею а означуванем її скількістю праці потрібної до витвору товару? Отже я зазначу, що вам треба добре розрізнити межі нагородою за працю, і скількістю праці. Припустім, для приміру, що однакові скількості праці є вложені в один корець пшениці і в 100 грамів золота. Ми тоді припускаємо, що корець пшениці і 100 грамів золота є рівно-вартні, бо в них є скристалізовані рівні скількості праці; однакову скількість днів або тижнів треба вложити на продукцію одного кірця пшениці і 100 грамів золота.

Коли в той спосіб ми означуємо вартости золота і збіжа, чи ми маємо тут на думці заробітну платню рільника і углекспа? Зовсім ні. Ми лишаємо зовсім неозначеним, скільки плачено за роботу рільникови і углекопови, або чи взагалі заробітна платня була виплачувана. Коли була заробітна платня, так вона могла бути дуже нерівна. Робітник, якого праця зреалізована в кірці пшениці міг одержати за свою працю лиш 2 діжки, а робітник зайнятий в копальні міг одержати лише 50 грамів золота за свою працю. Платня тих двох робітників могла бути в якій небудь пропорції одна до другого, або могли бути рівні обі: вона могла бути половиною, одною третьою, одною четвертою, одною пятою або якою небудь іншою частию кірця пшениці і золота. Платня, розуміє ся, не може перевищати, не може бути більшою від вартости товару випродукованого робітниками, але вона може бути менша. Платня робітників є обмежена вартостію продукту, але вартість продукту не є обмежена їх платнею. Отже, як бачимо, вартости пшениці і золота зовсім не є зависимі від заробітної платні, виплаченої робітникам.

Означити вартість товару релятивною скількістю праці вложеної в нього є отже зовсім щось іншого як запутати ся